

Taxon Geranium psilostemon

Název taxonu	Geranium psilostemon
Vědecký název taxonu	Geranium psilostemon
Jména autorů, kteří taxon p...	Ledebour (1821)
Český název	kakost
Synonyma (zahradnický pou..	Geranium armenum Boiss.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Geranium

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Iránsko-turanská oblast
Biogeografické regiony - po..	zakavkazská, arménská a anatolská pohoří

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt, poofyt - roste při okrajích širokolistých horských lesů a na subalpínských loukách mezi 1800-2200 m
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě vzpřímená trvalka 0.6-0.8 (1.2) m vysoká, s rozměrným dlanitodílným olistěním a nápadnými květy
Kořen	početné adventivní kořeny z robustních oddenků
Výhony	vidlanovitě větvené, vzpřímené
Listy	řapíkaté, v obrysu rhombické, až 0.2 m široké, pětídílné do dvou třetin průměru čepele s úkrojky mělce hrotnatě laločnatými, žláznatě pýřité
Květenství	početné dvoukvěté vijany v rozvolněném, listnatém květenství
Květy	veliké, různobalné, oboupohlavné, volnoplátéčné, pětičetné s plátky vykrojenými, ploše nálevkovité, temně purpurové (zpravidla s černým okem), s výraznými leskle černými žilkami, s přivěskatými tyčinkami a černými prašníky
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	zobanité pýřité merikarpy bez okrasné hodnoty
Semena	elipčitá, temně hnědá, jemně síťkovaná
Možnost záměny taxonu (+..	svérázný taxon dobře rozpoznatelný od blízkých druhů, v

	hybridizací ale silně dominantní a snadno zaměnitelný s řadou jeho hybridů s <i>G. procurrens</i> , <i>G. pratense</i> , <i>G. oxonianum</i> , <i>G. endressii</i> a <i>G. sylvaticum</i>
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Červen
Konec doby kvetení	Srpen
Doba kvetení - poznámka	typové populace s karmínovými květy často již od května do července

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	přízpůsobivá, na slunci jen při dostatku vody
Faktor tepla	výsevy: nabobtnání osiva 20°C, poté cca šest týdnů 2°C-6°C, vzchází 10-14 dní při 18°C-24°C; řízkování 22°C-24°C; mrazuvzdorná do -22°C
Faktor vody	mezofyt
Faktor půdy	hluboká a bohatá živinami, dobře propustná, záhřevná, slabě kyselá (pH 6.0 - 7.0) s vyšším podílem organické složky

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického účinku	celoročně včetně doby kvetení
Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - poznámka	především pro stanovištní okruh Fr 2 so-hs (volné plochy s vlhčí půdou na slunci nebo v polostínu), doplňkově GR 2 so-abs (okraje dřevinných porostů); odrůdy zejména pro B 2 so (slunné záhony)
Choroby a škůdci	askomycety (<i>Erysiphe</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Cercospora</i> , <i>Phytophthora</i>) a rzi rodu <i>Puccinia</i> (<i>Aecidium</i>); ze škůdců háďátka (<i>Meloidogyne</i> , <i>Pratylenchus</i> , <i>Helicotylenchus</i> , <i>Scutellonema</i>), klopušky a jiné ploštice (<i>Hypera</i> , <i>Protoemphytus</i> , <i>Rhopalus</i>), lalokonosci (<i>Limobius</i>), mandelinky rodu <i>Aphtora</i> , bejlozobky a obaleči (<i>Dasineura</i> , <i>Cnephasia</i>).
Doporučený spon pro výsadbu	v parkových výsadbách 4-6 rostlin na m ²

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Řízkování, Bazální řízky, Dělení trsů a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	jako řízky použitelné jarní růžice s částí oddenku; pro výsevy 30-40 g osiva k dopěstování tisíce rostlin (jen původní taxon; osivo nevyžaduje stratifikaci)
Mezihrnky	nejméně 6 cm sadbovače
Konečné hrnky	kontejnery 12-16 cm
Retardace	ne
Květní tvorba	nejspíše fakultativně dlouhodobní rostliny - exaktní data dosud chybí; nutná je vernalizace (šest týdnů 4°C-6°C)
Doba kultivace	z výsevů 14-18 týdnů; z tkáně 12-14 týdnů, po převodu na nesterilní substrát šest týdnů otužování pod vodní mlhou a 8-10 týdnů ve školce
Odrůdy	několik odrůd lišících se jen málo vzrůstem a v odstínech květů ('Babe', 'Bressingham Flair', 'Kolchis', 'Sandrine') s řadou podobně nesnadno rozlišitelných hybridů s <i>G. procurrens</i> ('Ann Folkard', 'Ann Thompson') <i>G. pratense</i> ('Eva'), <i>G. x oxonianum</i> ('Maxwelton', 'Ivan', 'Nicola') nebo <i>G. endressii</i> ('Patricia')

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [A 1: záhon podél dřevěny, podrost pod stromy / ZF - A - Výsadby v okolí budovy A](#)
- [P 1: pole - záhon nejbližší státní silnice... / ZF - P - Experimentální zahrada - pole](#)
- [O 31: šterkový záhon / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony](#)

Celky sbírek - poznámka

Geranium 'Dusky Crûg' - O 31 Geranium 'Brookside' - A 1

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...

Geranium 'Dusky Crûg' - XI/2017; Geranium 'Brookside' - XI/2017

Dodavatel

Geranium 'Dusky Crûg' - Botanické zahradnictví Holzbecherovi;
Geranium 'Brookside' - Botanické zahradnictví Holzbecherovi

VBN statistiky

2005: 85 tisíc prodaných hrnků (kakosty celkem) s obratem 56 tis.eur; z toho "Geranium overig" 70 tisíc hrnků (40 tis.eur)

Odkazy

- Armitage J. (2006): RHS Plant Trials and Awards: Hardy Geraniums, stage 2. RHS Garden Wisley Bulletin 14:1-16 --
- Hertle B. (2005): Geranium - Formen für Rabatten und wiesenartige Pflanzungen. Gartenpraxis 31 (12): 10-15 --

Grafické přílohy

